Open Access 2026-11-14

Tartalomjegyzék

I. RÉSZ Utazás a kamera körül 6

1. A kamera 8
1.1. Fény, spektrum 8
1.2. A camera obscura 12
1.3. A fénykép mint találmány 13
1.4. A filmkamera elvi vázlata 15
1.5. A motion blur 22
1.6. Interlace és társai 27

2. Az expozíció (exposure) 31
2.1. A blendsor 31
2.2. Expozíciós tényezők 35
2.2.1. A fény mennyisége 35
2.2.2. Szűrők 36
2.2.3. Írisz, blendenyílás, T-STOP 37
2.2.4. Expozíciós idő (zársebesség, shutter speed) 40
2.2.5. Kamerasebesség (FPS) 43
2.2.6. Érzékenység 46

3. Az objektív 49
3.1. A látószög 50
3.2. A perspektíva 51
3.2.1. A normál objektívek 53
3.2.2. Nagylátószögű objektívek (wide angle lenses) 53
3.2.3. Teleobjektívek (long lenses) 55
3.3. A képsíkok 58
3.4. Az objektív rajza 58

4. A kép jellemzői 62
4.1. A részletfelbontás 62
4.2. Kontrasztátfogás 63
4.2.1. A tárgykontraszt 65
4.2.2. A világítási kontraszt 66
4.3. Gamma-görbe 68

Open Access 2026-11-14

5. A szín 70
5.1. A fehér fény és a fehér színű fény 71
5.1.1. A fehér fény 71
5.1.2. A fehéregyensúly 71
5.1.3. Automatikus vagy manuális színegyensúly? 73
5.1.4. A fehér színű fény 76
5.2. Színrendszerek 76
5.3. Színkeverés 78
5.3.1. A komplementer színek 78
5.3.2. A teljes színhasáb 80
5.3.3. A kamera színbeállításainak manipulálása 81
5.3.4. Színszűrők 83

6. A fény 85
6.1. Világítási alapfogalmak 85
6.1.1. Alapfényirányok 85
6.1.2. Fénykarakterek 87
6.1.3. A fény szerkezete 88
6.1.4. Lámpatípusok, világítási eszközök 91
6.1.5. A filmes világítás 93
6.2. Fénymérés 93
6.2.1. Beeső fény 94
6.2.2. Visszavert fény 94
6.2.3. Spotméter 95
6.2.4. Automatikus / manuális expozíció 95

7. Az utómunka 97
7.1. A filmnegatív és a RAW kép 97
7.2. A fényelés 98
7.2.1. Analóg fényelés 98
7.2.2. Digitális fényelés 99
7.2.3. A LUT 103
7.2.4. Kalibrálás 103
7.2.5. Bitmélység, tömörítés 105
7.3. Zárszó 108
7.4. Feladatok 109

 © Szabó Gábor, Kardos Sándor, BKF

Open Access 2026-11-14

II. RÉSZ Hórusz pillantása. Képelméleti sejtések 110

1. Kontár-hű ábrázolás 111

2. A Szaturnusz gyűrűje, ... 120
avagy a fényképelemzés szerepe 120

3. Az emberiség kimeríthetetlen tartalékai 136
3.1. Verbális vizualitás – az írók képei 136
3.2. Ősi képek 137
3.3. A „legmagányosabb" kameraman 138
3.4. 3D 139
3.5. Az objektívek használata Stendhalnál 139
3.6. Kivetítés a belső szemhéjra 140
3.7. Ulysses – ernyedt szemhéj 141
3.8. Zöld vagy fehér? 142
3.9. Szakrális és frivol 143
3.10. Flaubert a legnagyobb operatőr 144
3.11. Húszezer Kelvin-fok 146

4. Lehetséges-e a filmben színdramaturgiát alkalmazni? 150

5. Analógiák 158
Ki találta ki, és miért? 158
5.1. A pókok szeme 158
5.2. Az átlátszó fejű hal 158
5.3. Akinek több van, és akinek kevesebb. A kontúr eredete 159
5.4. Amikor a dolog megelőzi önmagát 161
5.5. Amikor gyenge vagyok. A vizuális álcázás 161
5.6. Miért szeretjük eredendően az analógiákat? 162

6. Irodalomjegyzék 164